

...Víte co. Víme jak!

Specifikace pro systémy managementu bezpečnosti dodavatelských řetězců – ČSN ISO 28000:2010

V červnu tohoto roku vyšla v ČR nová norma týkající se systému managementu, tentokrát týkající se dodavatelských řetězců, kterou je ČSN ISO 28000:2010. Jedná se o první vydání mezinárodní normy ISO 28000 z roku 2007 v ČR.

Struktura a obsah normy je následující:

- Předmět
- Citované normativní dokumenty (nejsou žádné)
- Termíny a definice
- Prvky systému managementu, ke kterým patří:
 - o Všeobecné požadavky
 - o Politika managementu bezpečnosti
 - o Posuzování bezpečnostních rizik a plánování
 - o Zavedení a provoz
 - o Kontrola a nápravná opatření
 - o Přezkoumání systému managementu a neustálé zlepšování

V příloze je pak tabulka znázorňující vztah mezi ISO 9001, ISO 28000 a ISO 14001.

Z výše uvedené struktury je zřejmé, že norma se blíží spíše svým obsahem a uspořádáním požadavků normě ISO 14001 (a ještě více možná požadavkům normy OHSAS 18001:2007 nebo ISO/IEC 27001), ale lze ji využít i v rámci systému integrovaného managementu např. spolu se systémem managementu kvality dle ISO 9001:2008.

Co je dodavatelský řetězec a pro koho je norma určena?

Dodatelský řetězec ve smyslu této normy zahrnuje všechny propojené články procesu dodávání počínaje shromažďováním surovin a konče dodávkou produktu spotřebiteli (koncovému uživateli). Může tedy zahrnovat např. následující skupiny:

- Výrobce
- Distributory
- Dovoze
- Logistická centra
- Skladové prostory
- Přepravce
- Velkoobchody i maloobchody

Norma je použitelná pro všechny tyto organizace jakékoli velikosti, malé i mezinárodní holdingy, ve výrobě i ve službách jako je doprava, skladování a jiné části dodavatelského řetězce.

Co znamená bezpečnost dodavatelského řetězce?

Bezpečnost zde znamená odolnost proti takovým událostem, které mohou poškodit dodavatelský řetězec nebo ty, kdo jej využívají, ať už úmyslně, nebo neúmyslně. Neustálé zlepšování pak tato norma specifikuje jako zvyšování úrovně bezpečnosti.

Tak jako v oblasti environmentálního managementu (EMS) je podstatou identifikovat aspekty a dopady na životní prostředí, podstatou systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) je identifikovat a analyzovat rizika možného poškození zdraví, a konečně např. podstatou systému managementu bezpečnosti informací (ISMS) je identifikovat hrozby, zranitelnosti vůči těmto hrozbám, stanovovat míru rizika a odpovídající plán opatření, tak je v tomto systému managementu bezpečnosti dodavatelského řetězce podstatou:

a. Identifikovat bezpečnostní hrozby

Accredited Europe Consultation
s.r.o., „AEC“
kontakt: Ohradní 1159/65
CZ - 140 00
Praha 4 - Michle

Městský soud v Praze
oddíl C
č. vložky: 112028
datum zápisu: 10. března 2006
IČ: 27422968, DIČ: CZ27422968

e-mail: info@aecsro.cz
e-mail: aecsro@aecsro.cz
Tel: +420 721 438 923
Tel: +420 720 206 345
www.aecsro.cz

- b. Posoudit hrozby a rizika
- c. Vyhodnocovat hrozby a rizika
- d. Na základě hodnocení stanovit priority a opatření
- e. Zavést a monitorovat stanovená opatření

Posuzování bezpečnostních rizik je třeba provádět na základě schválené metodiky, která by měla vycházet z pravděpodobnosti události a možného následku, a výsledný registr rizik je třeba udržovat v aktuální podobě.

Příklady

Příklady bezpečnostních hrozeb v rámci dodavatelského řetězce:

- Fyzická selhání (např. selhání funkčnosti zařízení, úmyslná fyzická poškození)
- Provozní selhání (např. selhání lidského faktoru)
- Přírodní události (např. povodeň, záplavy)
- Externí hrozby (např. selhání outsourcovaných neboli externě zajištěných činností)
- Hrozby z oblasti zainteresovaných stran (např. stát – nesplnění požadavků právních a jiných předpisů)

Výsledek analýzy rizik slouží jako vstup pro stanovování cílů, programů, řízení zdrojů, řízení provozu.

Stejně jako v případech námi uvedených příkladů (EMS, BOZP) je třeba identifikovat zákonné požadavky např. formou registru právních a jiných požadavků, a návazně stanovovat cíle a programy managementu bezpečnosti.

Příklady zákonných požadavků spojených s bezpečností organizace v rámci dodavatelského řetězce, kterým může být např. přepravec:

- Mezinárodní dohoda o přepravě nebezpečných věcí po silnici (ADR).
Na základě příslušných doporučení OSN byla ustanovení o zajištění bezpečnosti přepravy uvedena v kapitole 1.10 dohody ADR a jsou určena všem účastníkům přepravního řetězce. Opatření k zajištění bezpečnosti by měla být nedílnou součástí systému managementu bezpečnosti a zabezpečování jakosti každého podniku, který se účastní přepravy nebezpečných věcí – viz krátký příklad:
*„KAPITOLA 1.10
BEZPEČNOSTNÍ PŘEDPISY
POZNÁMKA: Pro účely této kapitoly se slovem bezpečnost rozumí opatření nebo preventivní kroky ke snížení nebezpečí odcizení nebo zneužití nebezpečných věcí, v jehož důsledku by mohlo dojít k ohrožení osob, majetku nebo životního prostředí.
1.10.1 Všeobecná ustanovení
1.10.1.1 Všechny osoby podílející se na přepravě nebezpečných věcí musí dodržovat bezpečnostní předpisy pro přepravu nebezpečných věcí uvedené v této kapitole v přiměřené míře ke svému odpovědnostem.“*

S tím vědomím byl např. v roce 2005 vydán autory z řad mezinárodních organizací (jako je např. AISE, FIATA, IRU a další) dokument nazvaný „Doporučení pro zpracování podnikové směrnice pro zajištění bezpečnosti silniční přepravy nebezpečných věcí“ včetně vzorového bezpečnostního plánu.

Dále např.:

- Vyhláška o zdokonalování odborné způsobilosti řidičů
- Vyhláška o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel
- Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích
- Vyhláška, kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích
- Vyhláška, kterou se provádí zákon o silniční dopravě
- Zákon o provozu na pozemních komunikacích

...Víte co. Víme jak!

- Zákon o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel
- Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
- Zákon o silniční dopravě
- Vyhláška o systému bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a postupech při vzniku mimořádných událostí na dráhách
- Zákon o prevenci závažných průmyslových havárií

Další požadavky normy

V rámci zavedení a provozu je opět třeba brát v úvahu:

- Strukturu, odpovědnosti a pravomoci v oblasti managementu bezpečnosti (včetně jmenování člena vrcholového vedení)
- Zajistit dostatečná opatření v oblasti kompetence, výcviku a dalších opatření pro zvyšování povědomí o závažnosti dopadů na bezpečnost organizace v rámci dodavatelského řetězce
- Postupy pro komunikaci (interní i externí)
- Postupy pro řízení dokumentů
- Postupy pro řízení provozu

V rámci havárií musí organizace zabezpečit:

- Postupy pro identifikaci bezpečnostních incidentů a odpovídající reakce (havarijní připravenost)
- Postupy obnovy po havárii
- Výcvik k havarijní připravenosti

V rámci kontroly nápravných opatření organizace musí zajistit:

- Postupy pro kontrolu a nápravná opatření (monitorování systému managementu, hodnocení souladu s plány bezpečnosti, s právními požadavky)
- Postupy pro řešení incidentů
- Řízení záznamů
- Audit (interní)

Posledním požadavkem je přezkoumávání systému managementu bezpečnosti vedením v pravidelných intervalech dle stanovených vstupů.

Celý systém managementu bezpečnosti dle této normy je opět založen na principu PDCA.

Norma je určena k certifikaci prostřednictvím certifikačních orgánů.

Pozn.: ve čl. 1 písm. d) normy ISO 28000 je doslova uvedeno, že norma je určená pro organizace, které si (mj.) přejí ... „usilovat o certifikaci...u akreditovaných certifikačních orgánů resp. třetích stran“.

2010-07-05, „AEC“